

ffjellen mellem det Lovforslag, der er foreslaaet i Aar, og Lovforslaget ffjor bestaer jo deri, at den Indrømmelse, man ffjor gav de Høistbestede, bestod i, at de skulde kunne sætte enkelte Valg igjennem ved Hjælp af Forholdstalsvalgmaaden, medens man i Aar i Stedet derfor har sat en Valgbarhedsænsus. Denne Valgbarhedsænsus bestaar jo for Sogneraadets Bedkommende deri, at den mindre Halvdel skulde vælges af Alle blandt de to Femtedele af de Høistbestede; og for Amtsraadets Bedkommende deri, at den mindre Halvdel vælges af 5 Gange saamange Valgmænd, som der er Sognekommuner. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor man atter vil indføre Valgbarhedsænsus, efterat man allerede for læng Tid siden har affkaffet den ved alle andre Valg. Jeg har selv været med til i sin Tid at udstemme den sidste Rest af Valgbarhedsænsus i dette Thing hin Nat, da vi vedtog den gjennemfete Grundlov; jeg maa udtale, at jeg ikke atter vil være med til at mane dette Spøgelse op af Graven. Som det høie Thing vil have set af Betænkningen, er jeg imidlertid ikke villig til at gaa ind paa adskillige Forandringer. Jeg har sammen med de øvrige ærede Medlemmer af Mindretallet fundet det rigtigst at gjøre temmelig store Indrømmelser. Udvide vi saaledes de Høistbestedes Klasse ved Sogneraadsvælgerne til det dobbelte Antal, til to Femtedele, saa vil denne Klasse gaa langt ned under Gaardsmandsklassen. Det vil efter de Erfaringer, jeg har gjort, gaa ned i det Mindste til 4 Skjæpper Hartkorn, og fordobbe vi Antallet af de umiddelbare Valgberettigede til Amtsraadet, saa vil denne Berettigelse gaa meget betydeligt ned i Gaardsmandsklassen. Jeg tror ganske vist, at i de fleste Egne ville Gaardsmænd paa 5 a 6 Tdr. Hartkorn kunne komme blandt de umiddelbare Vælgere. Udelukke vi saa endvidere de to Femtedele af de Høistbestede fra Deltagelse i Valgene, naar de Mindstbestede vælges, kan denne Part da ikke fremsføre den Klage, vi tidligere have hørt, og som ogsaa har fundet sit Udtryk i dette Thing, at det dog er sørgeligt, at medens de Høistbestede gaa til Valg to Gange, maa de Mindstbestede kun gaa een Gang? Saa dele vi lige mellem begge Par-

ter; de gaa da hver til Valg, naar Tøiren falder paa dem, og de blive ffiftevis hjemme. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalte sig angaaende Betænkningen paa en for mig mærkelig Maade. Han kunde ikke forstaa, hvorfor der i Betænkningen stod, at den foreslaaede Valgbarhedsænsus var „aldeles betydningsløs til at værne om de Interesser, der efter vor Mening ogsaa bør værnes om“. Det staar nu aldeles klart for mig, at de Interesser, vi mene at burde værne om, nemlig at de Høistbestede faae en forholdsvis større Indflydelse paa Raadigheden og Styrelsen af de kommunale Sager end de Mindstbestede, ikke kunne beskyttes, naar Valgbarhedsænsus udvides i en saadan Grad, at to Femtedele af dem, der i en Kommune svare høist Skat, er valgbar til den mindre Halvdel af Sogneraadet. Det er et saa stort Antal, at det ikke giver os den mindste Garant. Jeg sætter, at der er en Kommune, hvori der er 150 Vælgere, saa ere de 60 valgbar. Jeg vil nu spørge dem, der kjende Forholdene paa Landet, om det ikke er saa, at man meget let mellem disse 60 ved almindelige Valg kan udpille de Medlemmer, der ufordres til at danne den mindre Halvdel af Sogneraadet paa en saadan Maade, at hele Raadet kan blive fuldstændigt ensidigt. Det samme er Tilfældet med Hensyn til Valgene til Amtsraadet. Tager jeg f. Ex. som Noget, jeg kjender bedst, Velle Amt, da findes der 58 Kommuner. Men nu skal der være 5 Valgbare i hver Kommune; det er altsaa 290 Valgbare; det skulde nu gaa underligt til, om Valgmændene, 2 af hver Kommune, valgte ved almindelige Valg, ikke skulde finde nogle Enkelte blandt de 290 Valgbare, der kunde være af samme Anskuelse som Valgmændene. Efter min Mening giver denne Valgmaade os ikke den mindste Sikkerhed. Det ærede Medlem sandt det endvidere morsomt, at vi i Betænkningen havde sagt, at vi ikke kunde gaa ind paa en Valgmaade, der binder Valget til visse bestemte Personer og ikke tillader at drage Dugtigheden frem, hvor den findes. Saa det have vi nu ikke troet var videre morsomt. Vi have omfattet denne Sag med stor Alvor i det